

A Jogi Kar jelentős hagyományokkal rendelkező Acta-sorozatában 1975-ben nyolc dolgozat láttott napvilágot.

Kemenes Bélának angol nyelven jelent meg munkája: *The Hungarian Civil Law and the protection of consumers* (A magyar polgári jog és a fogyasztók érdekvédelme) cím alatt, amely egyébként egy nagyobb tanulmány részét képezi. A dolgozat a minőségvédelem társadalmi és közgazdasági alapkérdéseiből indul ki, majd a speciálisan polgári jogi kérdéseket tárgyalja. A minőségvédelmi rendszer összetevői és ennek jogi vetületei tükrében foglalkozik különösen az úgynevezett kellekészetekkel és a minőségvédelemről szóló jogszabályokról szóló fejtegetések olvashatók.

Tóthné Fibián Eszternek *A szállítási szerződések és a direkt gazdaságirányítási rendszer összefüggéseinek néhány problémája* címmel jelent meg dolgozata. A szállítási szerződések vonatkozásában foglalkozik a szerző azokkal a kérdésekkel, hogy ez a szerződés vajon folytatása-e a korábbi magánjogban, illetve kereskedelmi jogban kialakult speciális vételi ügyletnek, kereskedelmi ügyletnek; továbbá, hogy milyen jellegzetességekkel bír a szerződéses rendszer a direkt gazdaságirányítási rendszerben. Az első kérdésre a szerző úgy összegzi választát, hogy egészen más a gazdasági tartalma, célja a korábbi vételi, illetve kereskedelmi ügyletnek, mint azoknak a szállítási szerződéseknek, amelyek szigorúan centralizált tervutasításos rendszerben mindenféle korlátozások nélkül határozottan funkcionálhattak egyetlen cél, a terv teljesítése érdekében. A második kérdés kapcsán ír a szerző a tervről mint kötelekeletkezelő aktusról, és megállapítja, hogy a terv a direkt irányítási rendszerben polgári jogi vonatkozásban is szerződés-kötési kötelezettséget hozott létre.

Ruszoly József: A választási bíráskodás története Európában című dolgozatát A választási bíráskodás története Magyarországon címmel készülő munkájának előtanulmányaként teszi közzé. Valamennyi európai országra kiterjedő, önálló történeti feldolgozás

nincs a választási bíráskodásról, az egyes szerzők legfeljebb arra vállalkoztak, hogy témájukhoz több-kevesebb összehasonlító anyagot szolgáltatassanak. A szerző szerint a választási bíráskodás intézménye mindazon szervezeti, eljárási és anyagi jogi szabályokat s a kapcsolódó gyakorlatot egyesíti, amelyek az állami képviselői szervek tagjai megbízóleveleinek és az azok elleni panaszoknak az elbírálására vonatkoznak. Tanulmányában alapvetően a képviselőválasztások feletti bíráskodással foglalkozik. Az összefüggésekre is figyelemmel a választási bíráskodásnak az angol, a francia, a német és néhány más állam képviselői szerveiben található önálló fejlődését kívánja bemutatni a második világháború időszakáig.

Irk Ferenc és Merényi Kálmán szerzőpárnak *A bűnelkövetővé válás egyes kérdései a közlekedési bűncselekményeknél* címmel jelent meg tanulmánya.

A második világháború után a büntető jognak egy speciális ága alakult ki, amelyet ma már elterjedten közlekedési büntető jognak neveznek. Az ötvenes évektől kezdődően pedig a kriminológia belül a közlekedés-kriminológia is kezdett kialakulni. A tanulmány két kérdés feltevésére igyekszik feleletet találni. Az első kérdés az, hogy tipikusan kik okozzák a baleseteket, hogy létezik-e balesetező személyiség, vagy a balesetzők többsége az átlagemberek közé tartozik.

A második kérdés: az objektív helyes, vagy helytelen viselkedés véletlen műve-e, vagy további szociológiai tényezők által determinált.

Az empirikus kutatás során bebizonyosodott — és ez az első kérdésre lesz a válasz —, hogy létezik balesetező személyiség. A balesetbe nem az átlagember, hanem a deviáns viselkedést negatív irányba felmutató egyének kerülnek. Jól kimutathatóan, a szerzők szerint a közlekedési viselkedés az általános viselkedés része. Figyelemreméltó következtetése a dolgozatnak az a megállapítás, hogy indokolt kiemelni foglalkozni az ifjúság morális, és ezen belül a közlekedési morállal kapcsolatos nevelésével, hiszen a fiatal korban berögződött viselkedésminták a későbbiek folyamán csak nehezen lehet változtatni.

(Folytatása következik)

A negyedéves orvostanhallgatók egyik csoportja 1975 októberében új KISZ-vállalást tett. Felajánlották, hogy az I. sz. Sebészeti Klinika ügyeleti napjain (szerda, csütörtök, szombat, vasárnap) bejárnak az ambulanciára, a műtőbe, osztályokra. Jól ez a klinikának, hiszen talán ez a szerény segítség is jól jön az „ápolónő-ínséges időkben”. És jó ez a hallgatóknak is, mivel benne élve a klinika életében, részt vállalva (még hozzá önként!) munkájában, akarva-akaratlan rengeteg tanulhatnak, tapasztalhatnak.

Ha csak ennyiben marad a do-

log, már úgy is érdekes kezdeményezés. A hallgatók hivatástudatát teszi próbára, s támpontot ad ahhoz, hogy akikkel hiányzott eddig, a jövőben kialakuljon. Ha egy 200 hallgatót összefogó évfolyamon, még a kiscsoportos foglalkozások mellett is meg tudják teremteni az ideális oktató-hallgató viszonyt, az ritka szerencse. Ez a forma viszont mindig közel hozza egymáshoz „a két tábor”, a közvetlenség fokozottabb egymásfigyeléssel párosul és sok energiát képes felszabadítani mindkét oldalon — hasznos célokra.

Dr. Petri Gábor professzor a kapcsolat kialakításában ezt célozta, amikor munkatársaival elhatározta, hogy ezeket a sebészet iránt érdeklődő, egyetemi tanulmányaikban előrehaladt hallgatókat kollégaként tekintik. A IV. évesek tehát ott állnak a műtőasztal mellett, a betegágyánál, ott ülnek a klinikai orvosok referálónapjain. A hallgatók rendszeresen megbeszélnek a sebészet különböző fontos területeit **dr. Baradnay Gyula** adjunktus irányításával. Az adódó témákból sem az elméleti, sem a gyakorlati kérdéseket nem kell tehát kiagyálni, maga a munka veti fel azokat. Nem csoda, ha az orvosok szívesen, tudásuk legjavát nyújtva produkálják a válaszokat.

Igy a diákok sok olyasmit is megtudnak (sőt elsajátítanak), amit a legjobb előadás, gyakorlat sem nyújthat.

Ennél hasznosabb talán már csak az lenne, ha ez a jó kezdeményezés általánosan bevett gyakorlattá válna. Ha a leendő sebészeknek utánpótlása is akadna. És ha esetleg a többi klinika — sajátosságainak megfelelően, és anélkül, hogy „intézményessé” merevedne a dolog — követné a sebészeti klinika példáját. Az ötletért és a jó megvalósításért ezúton is köszönetet mondunk **dr. Petri Gábor** professzornak és **dr. Baradnay Gyula** adjunktusnak, valamint a klinika többi oktatójának is.

A csoport néhány tagja megbeszélés közben

Áprilisi jogász éttrend

Vége egy csipetnyi jó ötletet, tégy hozzá hét éves hagyományt, pácold pécsi, pesti és szegedi jurátusok levében, fűszerezd szellemi öttussával, perbeszédversenyvel, sporttal és egy kis klubbulival, hagyd két hétig erjedni, s aztán április 22-én tálalható programhíányban szenvedő diákoknak!

Az ajánlott menü elnevezése: **VII. IFJÚSÁGI JOGÁSZNAPOK!** Íme a teljes „étlap”:

Április 22. (csütörtök) 11.30-kor Ünneplés megnyitó. 15.00-kor Polgári jogi jogesetmegoldó verseny. 19.00-kor Szellemi öttusa.

(A csütörtöki rendezvények színhelye: az Állami és Jogtudományi Kar III. sz. előadóterme.)

Április 23. (péntek) 9.30-kor Orosz nyelvi írásbeli szakszövegfordító verseny. (Színhelye: JTK IV. sz. előadóterem.) 10.00-kor Büntetőjogi perbeszédverseny. (Színhelye: JTK III. sz. előadóterem.) 14.00-kor Jogászdéj! A nagy ütközetre a JATE sportte-

lepén, az Ady téren kerül sor. Kezilabda, kosárlabda, labdarúgás és asztalitenisz sportágakban mérkőznek meg a három kar lányai és srácai. 19.00-kor Nem ütik a jogászt agyon! (Jogászhívők „nyilvános imadéltánja” a JATE klubban. — Zártkörű rendezvény!)

Április 24. (szombat) 11.00-kor Díjkiosztó ünnepség. Színhelye: JTK II. sz. előadóterem. (Amely a győztesek és dobogósok markát komoly summa úti! Hivatalos helyen is megerősített hírek szerint több illa hasú Ady talál gazdára!)

Van tehát miért tühegyesre közzéadni tudását minden szurkolónak és érdeklődőnek, mert ilyen csábító alkalom csak kétféleképpen adódik.

Vége tehát pár dekagramm kíváncsiságot, egy kis jókedvet és gyere el a VII. IFJÚSÁGI DIÁKNAPOKRA!

(F. T.)

Blőd mondatok

„Tőled minden kitélik!” — mondta az üveg a víznek.

„Mirta tegnap tönkrement.

„Miertu kell a dolgokat emnyire felfújni?” — kérdezte a trombita.

„Mindenki keresztülz né rajtam!” — mondta a szemüveg.

„Ma nem dolgozom. Ma lögni fogok!” — jelentette ki a csillár.

„En mindenkinek láb alatt vagyok!” — panaszkolt az út.

„Engem mindig csak kihasználak!” — siránkozott a szabad idő.

„Bepörögtem a főnökre!” — jelentette ki a bűgöcsiga.

Egy világtalan betörő az éjjel bemászott egy vakablakon.

A szakács tüzre tette a serpenyőt, szirt rakott bele és lesütötte a szemét.

„Láttam egy olyan nőt, hogy a szemem majd kiesett!” — mondta a kukorica.

A szülői értekezletre minden anyajegy elkelt.

„Na, jól van! Leereszkedem hozzátok!” — szólt a sorompó.

„Be kell vallanom: zavaromban hiszlogok!” — mondta a fényorompó.

„Na, engem is jól megraktak!” — mondta a szekér.

A stopos táblát felvette egy jószándékú ürvezető.

„Majd én az asztalra csapok!” — üvöltötte a villám.

Lebukott a kolbászszütő: vakbélbe töltötte a kolbászt.

„Az én életem sajnos eléggé üres” — jelentette ki a lelató.

„Hogy itt mi folyik!” — csatant fel a szennycsatorna.

A múltkor betört hozzám egy betörő. Elővette a revolverét, s egy kalapáccsal rámszögezte.

A legiobb tsz-ekben már földbe került az ez évi költségvetÉS!

Aki sokat prédikál, az keveset produkál.

Kutya helyett technokol rapidot vásárolt. Úgy értezt, az sokkal vagaszokóbb természetű.

Betörő örömmel fogadták az új vonatrablás híret.

— Bandó —

SZEGEDI Egyetem

A József Attila Tudományegyetem, a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola MSZMP Bizottságának lapja. Megjelenik: havonta kétszer.

Felolós szerkesztő: Dr. Szabó Magdolna
Kiadja a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10.
Postacím: 6740 Szeged
Telefon: 13-500 Telex: 83-283
Felolós kiadó: Kovács László igazgató
Szerkesztőség: 6720 Szeged
Dugonics tér 12. Telefon: 15-193.
Szegedi Nyomda, 6720 — Szeged,
Bajcsy-Zsilinszky u. 28.
1976. IV. 8. — 1920. Felolós vezető:
Vincze György igazgató

Az udmurt irodalom története

A finn, észt, magyar irodalomról szóló, tudományos igényű művekben bővelkedünk, annál szűkebb azonban a kisebb finnugor népek irodalmát érdemben tárgyaló munkák száma. A finnugrisztika fiatal tudomány, s eddig elsősorban nyelvészeti problémák megoldására vállalkozott. Az udmurt irodalom története, Domokos Péter műve az első olyan könyv, amely Káma folyó menti rokonaink irodalmát történeti és folklorisztikai alapokból kiindulva a kezdetektől a jelenig átfogja. Képet kapunk e kb. 700 ezres lélekszámú nép történetéről, vallásáról, sajátos szokásairól, az udmurt irodalmi nyelv és a későn kialakult írásbeliség kérdéseiről.

Ismerteti a szerző a fontos folklor műfajokat (a népdal mellett a mesét, a mondát, találos kérdést stb. is), amelyek erős, sokszor egészen közvetlen hatást gyakoroltak a költőkre, írókra formai és tartalmi szempontból is.

Az írott irodalom történetét öt szakaszra osztva taglalja Domokos Péter. Szót ejt az irodalom előzményeiről, megismerteti a felépő új irányzatokkal, s ezek képviselőinek életén túl fontos műveikkel is. Az alkotások rövid részleteivel, a megértéshez szük-

séges magyarázatokkal is szolgál a könyv. Az udmurt irodalom a XX. században indult igazán sokoldalú fejlődésnek; legérzelmesebben ezt a sokszor ellentmondásos korszakot fejt ki a szerző. A XX. században ér el igazán magas fokot az udmurt írásművészet: teljes a művek formai finomsága, gondolati mélysége, a kifejezés tisztasága.

Végül az udmurt irodalom összefoglaló jellemzésére, a műfajstruktúrák problémáira is sort kerít a szerző. Megismerjük egyes műfajok monotonitádjának, mások háttérben maradásának okát is: a világirodalom nem jut el kellő mértékben az udmurt írókhoz.

Az utolsó fejezet érdekes kérdést tárgyal: a „fiatal” irodalmak viszonyát a világirodalomhoz, valamint jövőjét, amely a nemzeti nyelv és kultúra megőrzésétől, és az irántuk való érdeklődéstől függ.

Domokos Péter könyve nemcsak művek ismeretén alapszik, hanem az írókkal, költőkkel való személyes találkozások élményén is. A JATE oktatójának szép stílusú, olvasmányos könyvét haszonnal és élvezettel forgathatják azok is, akik csupán kellemes időtöltésre vágnak.

Szalacsék Margit

„Teleki Hét” a klubban

A Szegedi Egyetem legutóbbi számában dicső cikkét olvashattunk a Tamási Áron Klub munkájáról. Egyetlen problémaként a klubvezetőség csak azt vette fel, hogy a hallgatók nem veszik ki kellőképpen részüket a program összeállításából. Március utolsó hetében olyan jellegű kezdeményezés első jelét láthatuk a klubban, mely valószínűleg megoldja ezt a nehézséget is. S azt, hogy mennyire meg tudják oldani, a jó programok tartalmas esték megszervezését a hallgatók önjerejükből, azt fényesen bizonyította a Teleki Kollégium hatnapos műsorsorozata.

Közös vállalkozásról van szó. A főiskola KISZ-szervezete és a három főiskolai kollégium (Teleki, Hámán, Petőfi) a tervek szerint közös erővel, ezentúl minden évben megrendezi a három kollégium egy-egy hetét a klubban. Ennek célja egyrészt a kollektív közötti jó kapcsolat kiépítése, másrészt a klubvezetőség segítése a változatos műsorpolitika kialakításában. Mindkét fél számára hasznos együttműködés ez, ugyanis így a klubvezetőség egy-egy hétre mentesül a programok összeállításának és megszervezésének terhével. A három kollégium pedig lehetőséget kap a hallgatók igényei szerinti műsorok összeállítására. A költségek elosztása fele-fele arányban történik.

A közös munka első vállalkozója a Teleki Blanka Kollégium volt, mely igen változatos műsort állított össze.

A „Teleki Hét” első napján szüfólaság megtelt klub fogadta

Martin Mártának, a Szegedi Nemzeti Színház fiatal, tehetséges művészenek József Attila kevésbé ismert verseiből összeállított önálló estjének anyagát. Kedden este **dr. Szabó G. Mária** főiskolai adjunktus egyiptomi útrajzról tartott színes diákepekkel illusztrált előadást. Szép példája ez annak, hogy a főiskola tanárai is szívesen bekapcsolódnak a klub életébe és hozzájárulnak a program színesebbé tételéhez.

A humor, a nevetés minden műsorsorozat elmaradhatatlan része. S hogy erről sem feledkeztek meg a „telekiesek”, azt bizonyítja **Nagy Bandó András** humorista estje. A „Teleki Hét” negyedik napján Szeged műemlékeiről tartott előadást **Somorjai Ferenc** idegenvezető. Az előadás hasznos ismereteket nyújtott mindazoknak, akik részt akarnak venni a májusi kollégiumi napok Szeged vetélkedőjén. Pénteken este a **Pécsi Spirituálé** műsorának tapsolt a közönség. Az öttagú együttes tagjai nem idegenként érkeztek hozzánk, hiszen csak néhány évvel ezelőtt vezettek a főiskolánkon. Azóta sem váltak el egymástól, s több mint 300 hazai és külföldi szereplés után ismét visszatértek Szegedre. A Teleki Kollégium hetét az elmaradhatatlan és mindig a legnagyobb érdeklődéssel kísért disco zárta.

KALOCSAI KATALIN